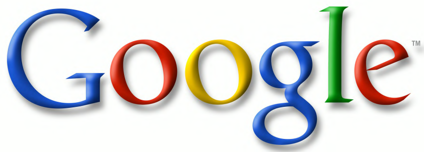
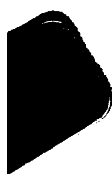
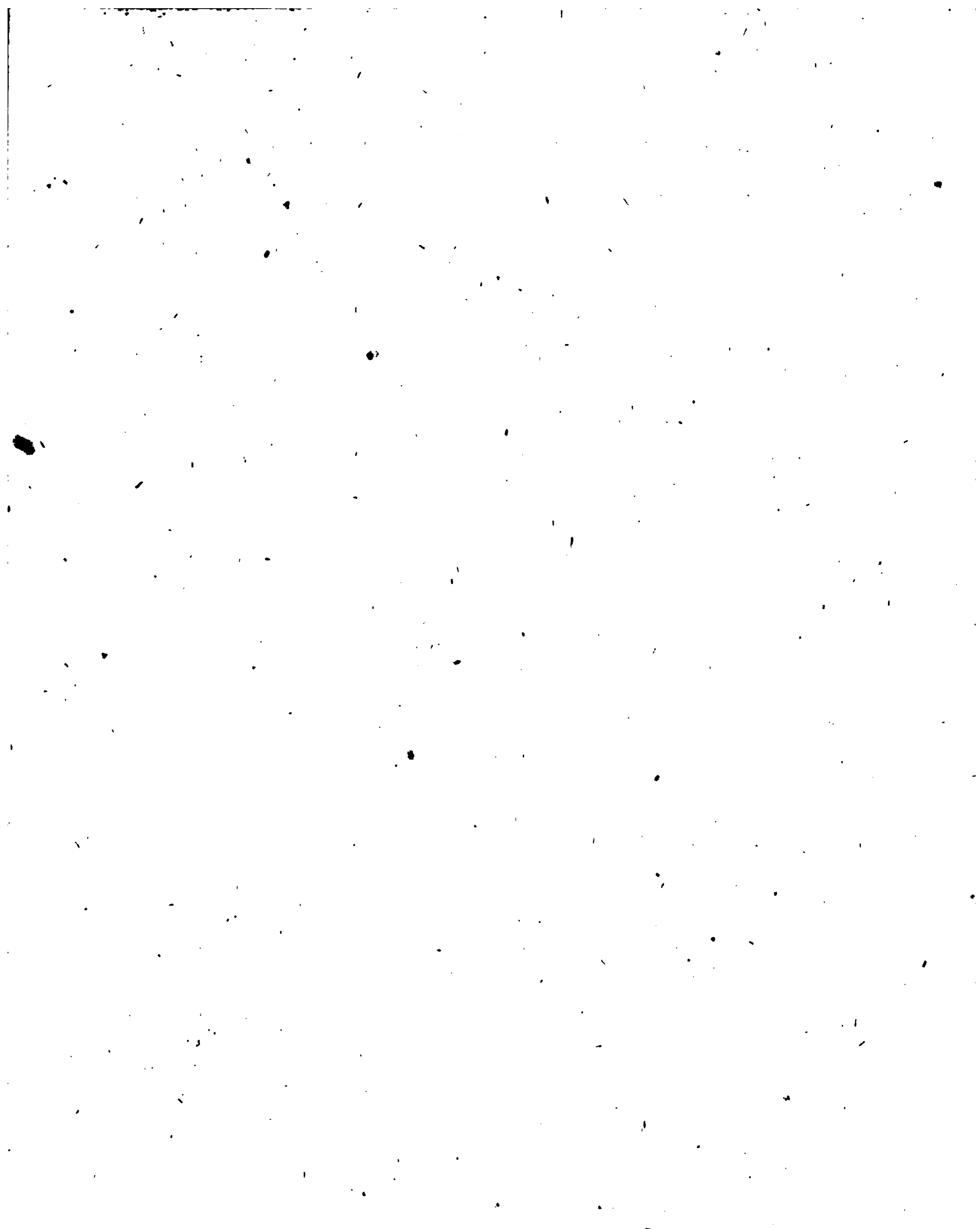

Google

HET
GEZIGT
Van den
PANTHER.

In zes Hoofdstukken verdeeld,

Zo als het op den 28. van Wintermaand des Jaars 1653. in den Morgenstond op het aanbreeken van den dag, vertoond wierdt aan

OWEN LEOYD,

Die in den Jaare 1643 in Virginia woonde, en aldaar zyn bezit en middelen verloor.

Zynde 't zelve in Engeland gedrukt in 't Jaar 1662. Waar by nu gevoegd is zyne Brief aan *John Rogers*, Prediker onder de Vyfde Monarchy-luyden: waar in hy zyn gevoelen daar over te kennen geeft.

Nooit te vooren aldus gemeen gemaakt, maar nu ten proeve aan een yder voorgesteld.

Uyt het Engelsch Vertaald.

Gedrukt in 't Jaar 1688.

Aan den

LEEZER.

BY aldien het onze ſchuldige plicht is om acht te geeven op een yder werk en woord Gods, hoe veel te meer is onze ernſtige aandacht en opmerkinge vereyſcht, omtrent zulke werken en woorden, welke buyten 't bereyk des menſchelyken verſtands zynde, ons toe gezonden worden om ons te waarſchouwen en ontwaaken; gelyk als daar zyn de Gezigten en Profecyen van toekomende dingen. Of dit tegenwoordige iets zulks zy of niet, zal ik my niet onderwinden om een zeker uytſluytſel van te geeven: maar ik ſtel het alhier vryelyk aan uw eygen gevoelen en oordeel, neemende alleenlyk de vryheyd om u te onderrechten, dat, hoewel ik het niet gezien heb voor het Jaar 1660, ik echter reden heb om te gelooven dat het geſchreeyen was van den Autheur of Ziender op dien tyd, die in zyne Brief gemeld wordt; zynde een afſchrift daar van gezonden in den beginne des Jaars 1654 aan den Perſoon, van wien ik myne Kopy gekreegen heb, die my zeyde, dat hy het toen al over de zes Jaaren had gehad, en dien ik voor een eerlyk man kende, die niets daar mede beoogde. Wie de Autheur of Schryver daar van was, als ook zyn gevoelen dies aangaande, kan genoegzaam blyken uyt zyn eygen Brief, hier achter aangevoegd.

Het is een zaak die in de H. Schrift niet ongemeen is, dat Regeerin-

 gen,

gen, Koningryken, en Monarchyen, in gezigten aan de Profeeten vertoond wierden door Beesten, gelyk men zien kan in Daniel, en de Openbaaringe. Een *Panther* is een dier het welk gezegd word geteeld te zyn van een Leeuw en Luypaardinne: waarom nu aan den Ziender juyst dit Beest vertoond wierdt, zou men deeze reden konnen geeven: dat het moogelyk slaat op eenigen Regeerder van verscheydene Natien of Godsdiensten, of wel dat het zou konnen opzigt hebben op zyne Ouders, zonder dat ik nochtans iets zekers dies aangaande wil besluyten; maar dat het niet by geval, of zonder eenige oorzaak geschiedde, meen ik dat ik zonder vermeetenheyd zou moogen zeggen. 't Is vermoedelyk dat deeze aanmerking de reden geweest is, dat hy 't op de Regeeringe des Protectors paste, gissende dat de eerste opstand zyn begin nam in 't Jaar 1651. En om dat hy de dingen zesmaal zag, zo was hy gereed te besluyten, dat daar door zes Jaaren betekend wierden, en by gevolg dat de volkomene uytroeijinge van hem en zyne regeeringe, zoud weezen in 't Jaar 1656. Maar de uytkomst heeft genoegzaam getoond, dat de man daar in een misslag had: want Olivier Cromwel bezat de Regeering niet alleen tot in 't Jaar 1657, maar zyn zoon Richard bleef'er ook nog in tot het Jaar 1659. Daarenboven was'er onder die Regeeringe het gebruyk van 't Koorkleed, lange Tabbaard, Kasuyfel, en Gemeen-gebedboek nog niet ingevoerd, gelyk in de derde en vierde Afdeelinge alhier vertoond wierdt. Ook is'er in dien tyd nooit eenig Soldaat tot een Hertog, noch een Rechtsgeleerde tot een Graaf gemaakt, als in de 4de Afdeelinge wordt vertoond. Het hoogste dat die ingedrongene magt holt onderstondt, was alleen Lords te maaken uyt de Gemeente.

Dat'er een Regeering door uytgebeeld wordt, is zeer waarschynelyk, en dat het alsdan een Engelsche moet weezen, is zeker genoeg, om dat men die bewoordingen van *Directory* of Leer-ordening, en *Gemeen-gebedboek*, op geen andere Regeeringe kan toepassen. En dat het eenige Regeering moet zyn sedert het Jaar 1653, toen het gezigt vertoond wierdt, * is buyten alle twyfel; en daarom zoud het wel konnen weezen dat het de tegenwoordige Eeuw betreft. De vraag is dan alleen, Wanneer het zyn begin moet neemen? Sommige hebben gedacht, dewyl de Maan in een ydere Afdeelinge wordt vertoond, dat daar door betekend wordt

* Nochtans zyn'er andere die oordeelen dat het niet volstrektelyk noodig is om het zelve vast te stellen; want, zeggen zy, door de Panther zoud al zo wel eenig Persoon, die toen al gebooren was, als eenige Regeering konnen betekend geweest zyn.

wordt de verscheydene omloopen des tyds die onder die Regeeringe, welke het dan ook zyn mag, zouden moogen weezen; en zyn daarom gereed geweest te vermoeden, dat de zelve maar een Maand zal duuren, dat is te zeggen, een Maand van Jaaren, rekenende yder dag voor een Jaar. †

Wyders schynt het een Regeering te betekenen, die in 't eerste schoone hoope geeft van de Presbyteriaansche Leer-ordening in te voeren, maar nochtans in derdaad de Bisschoppelyke dienst, en het Gemeengebedeboek oprecht, als de openbaare Godsdienst, (gelyk in de derde Afdeeling blykt) en eyndelyk groote vlyt aanwendt om het Pausdom in te voeren en vast te stellen, gelyk als blykt aan de groote moeite die den Panther aanwendt om den Bybel op te slokken: doch die blyft in zyne tanden steeken, als te zien is in de 4de Afdeelinge; 't welk schynt te beduyden, dat het voorneemen verhinderd worden, en niet gelukken zal. Hoewel wy nochtans, in de vyfde Afdeelinge, den Priester in zyn Priesterlyk gewaad zien; 't welk zou konnen betekenen, dat de Pauzelyke tabbaarden dan opentlyk zullen gedraagen worden; waar uyt zy besluyten, dat zy nu de veelerley gezindheden hebben onder gekreegen, ja de Kerk van Engeland zelve; die gelyk zy volgens hunne achtinge de voornaamste der Sekten is, zo is 't waarschynlyk dat zy de laatste zal weezen, die door hen zal t'ondergebragt worden, en dat Rome door haar magt alle andere in een geheyme zin aan zich zal hebben onderworpen gemaakt.

O dat de menschen hunne oogen by tyds wilden openen! Nochtans indien dit oordeel ons door blindheyd overkomt, 't welk noodzaaklyk zal brengen tot het ruuwlyk mishandelen van Godvreezende lieden, niet onder den schyn van muytery of verraad, maar opentlyk om den Godsdienst, als blykt uyt de 5de Afdeelinge, zo schynen wy nochtans daar in vertroost te zyn, dat zy dan alle worden afgebeeld als uytzinnigen en dwaazen, die op 't uyterste tipje van hun bederf staan, 't welk hen in de zesde Afdeelinge schielyk over den hals stort. De voortgang geschiedt door vier stappen: De volle Maan duurt maar eene Afdeeling; en dit vervolgen van Godzalige menschen schynt de maate hunner onge-

† Hoewel 'er weer andere zyn die meenen dat men voor yder dag twee Jaaren moet rekenen, om dat dag en nacht uyt 24 uuren bestaat, en een Jaar 12 Maanden heeft.

rechtigheyd op te vullen; want de naaste tree geschiedt met den uytgang der Maane, en de verdelginge des Panthers, en alle zyne Aanhangers.

Vaarwel.

Den 12. van Herfstmaand 1672.

Eleutheropolis.

't GE-

't GEZIGT

Van den

PANTHER.

HET I. HOOFDSTUK.

I.
Op den 28. van Wintermaand des Jaars 1653. in den morgenstond met het aanbreeken des dags/ of ik sliep dan of ik waakte/ weet ik niet zeker / aanschouwde ik en zag in een hoek aan myne slinkerhand een kerk staan.

II. En uyt elk een venster en deur daar van vertoonden zich aangezigten/ uyt de welke deeze stemmen scheenen voort te komen/ Op uwe Zaligheyd wachten wy.

III. In de hoek ter rechterhand zag ik de gedaante van Christus in den vleesche ten Hemel opvaarende.

IV. Vervolgens zag ik aan myne slinkerhand vier mannen t'zamen staan/ gelyk als in eene beraadslaginge.

V. En de eerste van hen scheen gelyk een volkomen Kryggsman/ zynde gedost en toegerust als een uytmuntend Bevelhebber/ met zyn zwaerd in zyne hand.

VI. En de tweede was als een volmaakt Rechtsgeleerde/ in zyne Rechters tabbaard/ hebbende een vierhoekte muts op zyn hoofd / met zyne Wetboeken voor hem/ en in zyne hand een groot Charter of Handvest/ met het zegel daar aan.

VII. En de derde was gelyk een Burger/ in zyne scharlaken rok / met een zwarte sluyer / een goudene keten/ een ronde platte bonnet op zyn hoofd/ en een beurs met goud in zyne hand.

VIII. En de vierde was gelyk een Geestelyk persoon / in zyne Canonicale tabbaard/ met zyne lange kazak daar onder / een kleyn besje om/ en een driehoekte muts op / hebbende in de eene hand eenen Bybel / en in de andere/ de Directory of Leer-ordening.

IX. En van deeze vier gezamentlyk ging een eendragtige stemme op na de gedaante van Christus/ zeggende/ Wy en willen niet dat deeze over ons Koning zy.

X. En

X. En beneden zag ik / zo 't scheen een Stad / met dit opschrift daar boven:

XI. Een zeker welgebooren man reysde in een vergelegen Land, om voor hem zelven een Koningryk te ontfangen; maar zyne Burgers haateden hem, en zonden hem gezanten naa, zeggende, wy en willen niet dat deeze over ons Koning zy.

XII. En ik zag ter regter zyde een groot Bosch / en in 't zelve eenen PANTHER die naauwlyks te bespeuren was.

XIII. En ik zag dat de Maan juyst op 't veranderen stondt / te weeten tot een nieuwe maan.

HET II. HOOFDSTUK.

I. En ziet ik zag wederom een Kerk als te vooren / met stemmen gelyk te vooren / zeggende Komt Heere Jesu.

II. En het Bosch en den PANTHER zag ik als te vooren.

III. En ik zag zo 't scheen een Boode / komende tot de vier Stedelingen / en zeggende / Het Avondmaal der Bruyloft is bereyd, komt.

IV. Maar de Regtsgeleerde antwoordde / Ik heb vyf Jok-ossen gekoft, en ik gaa heenen om die te beproeven; ik bid u houd my voor verontschuldigd.

V. En de Burger antwoordde / Ik heb eenen Akker gekoft, en het is noodig dat ik uytgaa en hem bezie; ik bidde u houd my voor verontschuldigd.

VI. En de Krygsman antwoordde / Ik heb een Wyf getrouwd en daarom en kan ik niet komen.

VII. En de Geestelyke zag ik met het afbeeldsel van een Kerk op zyn rechter schouder met dit opschrift / Myn aanbetrouwde plaats, en een op zyn slinker schouder / met dit opschrift / Een vermeerdering.

VIII. En tusschen beyde zyne schouderen op 't midden van zyne rug stondt een andere Kerk / van fatsoen als Pauls Kerk te London / met dit opschrift / 't Is maar een armelyke Predikdienst van vierhonderd ponden Sterl. (dat is 4400 guld.) 's Jaars.

IX. En hy keerde zynen rug na de Boode / hebbende een Wereldsch kleed over zynen arm / en die dicht ombattende: en met zyne hand wees hy na een andere Kerk / die daar wat van daan stondt.

X. En deeze woorden scheenen van zynen vinger uyt te gaan. Ik moet het Regt om eenen Predikant te stellen in die kleyne plaats daar ginder ook hebben.

XI. En uyt zynen mond ging een stemme / Laat my het Meesterschap hebben van een Collegie, of Kappellaan zyn van een Regiment.

XII. Toen zag ik dat de Krygsman / de Regtsgeleerde / de Burger / en de Geestelyke weer by malkanderen stonden.

XIII. En zy scheenen malkanderen aan te pooren om de schoonheyd en bevalligheyd des PANTHERS met verwondering aan te zien:

XIV. Terwyl de Regtsgeleerde met den Krygsman / en de Geestelyke met den Burger sprak.

XV. En

XV. En ik zag dat deeze vier na den PANTHER toequamen:
XVI. Wien ik nu als uyt het Bosch te voorschyn gekomen zag; welk Bosch ik nog aanschouwde.
XVII. Maar 't scheen my toe dat de PANTHER zyn hoofd tusschen zyne beenen verborg.
XVIII. En terwyl deeze vier mannen na den PANTHER toequamen/ zag ik hen alle aldus van gedaante veranderd.
XIX. De Krygsman zag ik dat een Haazen hoofd op zyne schouderen gekreegen had.
XX. De Rechtsgeleerde een Vossen hoofd.
XXI. De Burger een Ezels hoofd.
XXII. En de Geestelyke een Wolfs hoofd; en daar hing een Schaapsvel over zyne Canonicale Tabbaard/ en zyne schouderen.
XXIII. En ik zag de Maan nu in haar eerste quartier.
XXIV. En na beneden zag ik een Stad als te vooren/ met dit opschrift.
XXV. Die de valsche ydelheden onderhouden; verlaaten haarlieder weldaadigheyd.
XXVI. Ik zag wederom aan myne rechterhand/ als te vooren/ Christus nederwaards ziende van den Hemel op de vier gestalt-verwisselde mannen/ uytende deeze woorden:
XXVII. De Heere zalze bespotten.

HET III. HOOFDSTUK.

I. En ik zag aan myne rechterhand weder als te vooren/ een Kerk/ en stemmen daar uyt voortkomende/ zeggende/ Hoe lang, ô Heere?
II. En ik zag de Maan weder aan 't wassen.
III. En ik zag het Bosch als te vooren; en de PANTHER was nu geheel uyt het Bosch te voorschyn gekomen/ verbergende hem zelven geensins meer/ maar het Bosch achter hem laatende.
IV. En ik zag en aanschouwde dat de Krygsman zich zelven/ benessens zyn zwaerd aen den PANTHER had overgegeeven.
V. En ik zag dat hy het alles opslokte/ uytgezeyd de punt van het zwaerd/ en een voet des Krygsmans.
VI. Voorts zag ik de andere drie voor den PANTHER op hunne kniejen leggende; naamelyk:
VII. De Rechtsgeleerde met een groot Charter in zyne hand.
VIII. De Burger met een Beurs met goud in zyne hand.
IX. De Geestelyke met den Bybel in zyne eene hand/ en de Directory of Verordening in de andere hand:
X. En onder zynen arm het Koorkleed, en het Gemeen gebed-boek, 't welk nog naauwlyks te bespeuren was.

XI. En deeze alle hadden hen zelven en hun belang aan den PANTHER over-gegeeven:

XII. Die alles scheen opgeslokt te hebben behalven den Bybel / die in zyne tanden bleef steeken / gelyk in de volgende Afdeelinge verder staat gezegd te worden.

XIII. Als dan zag ik een ander Bosch / en uyt het zelve scheenen te voorschyn te komen /

XIV. Philanax en zyne Vrinden / zich verblydende en zeggende /

XV. Door deeze omkeeringe zullen wy tot ruste komen.

XVI. En daarop begonden zy een arm volk / die dicht by hen waaren te bespot-ten:

XVII. Zeggende / komt zingt ons een van de Liederen Zions.

XVIII. En na beneden zag ik weder een Stad / en veele daar uytgaande.

XIX. Zeggende tot malkanderen / Gaat uyt van haar, op dat gy van haare plaa-gen niet en ontfangt.

XX. En ik zag wederom als te vooren / Christus in de wolken zittende op zynen Throon.

XXI. En deeze woorden daalden neder op het vereenigde Volk:

XXII. Hy zal ze in stukken slaan als een Pottebakkers vat.

HET IV. HOOFDSTUK.

I. En ik zag als te vooren een Kerk / en stemmen daar uyt voortkomende / zeggende / O wee my, dat ik in de tenten van Mesech woone.

II. En ik zag dat de Maan [illegible] vol was.

III. En ik aanschouwde een Bosch / en zeer veel [illegible] Menschen daar in / die uyt de Stad vlooden om te [illegible].

IV. [illegible] zag ik den PANTHER als te vooren / hebbende alles opgeslokt be-halven den Bybel.

V. Welke in zyne tanden bleef steeken; en [illegible] van hem [illegible]: O dit en kan ik niet meêr krygen!

VI. Als dan zag ik den PANTHER [illegible] in zulk een gestalte / gelyk een Beest dat zyne [illegible] lost.

VII. En ik zag dat hy den Kryggsman loste met een Hertogs hoed op zyn [illegible] hoofd / hebbende zyn zwaard in de schede op zyne zyde / met een gou-den hang-slot daar aan.

VIII. En den [illegible] loste hy in zynen [illegible] / met een 's Graa-ven muts op zyn [illegible] hoofd; [illegible] niets in zyne hand; zeggende / Ik heb eere gekreegen, hoewel ik myn eygen en des Volks Charter verlooren hebbe.

IX. Den Burger loste hy met een Barons muts op zyn Ezels hoofd / en niets in zyne hand.

X. Den Geestelyke loste hy in zyne Canonicale [illegible] / [illegible] neder-

han-

hangende tot op zyne schouderen als te vooren / met zyn blauw beffe en ponjetten aan:

XI. Zyne lange Cabbaard aan zynen hals / zyn [illegible] en zyn Koorkleed in d'eene hand /

XII. En zyne Commissie in de andere hand; op welks zegel gegraveerd stondt Dwingende magt.

XIII. Ook zag ik dat die vier verbonde schepsels den PANTHER op hunne schouderen namen / en zy scheenen nu eens met hem te zyn / en hem te ondersteunen.

XIV. En toen zag ik Philanax en zyne navolgers zich spotswyze verblydende / en zeggende:

XV. Zy denken dat zy de Tichgelsteenen om verre geworpen hebben, en meenen nu met gehouwen steen te bouwen.

XVI. Voorts zag ik een arm Volk in 't Bosch / waar uyt den PANTHER gekomen was / steeds treurende voor den Heere om de breuke des Verbonds.

XVII. En zeggende / Myn God ik ben beschaamd, en schaamrood om myn aangezigt tot u op te heffen; want onze ongerechtigheden zyn vermenigvuldigd tot boven ons hoofd, en onze schuld is groot geworden tot aan den Hemel.

XVIII. En ik zag als te vooren Christus op zynen Throon / en deeze woorden neerschietende op zyn volk in het Bosch / waar uyt de PANTHER was te voorschyn gekomen;

XIX. Ik heb gezien de verdrukkingen myns volks; daarom ben ik nedergekomen dat ik het verlosse.

XX. Wederom zag ik een Kerk als te vooren / met verscheydene ongodlykheden / gelyk als dansen / brassen en zuypen / enz.

En deeze woorden waren daar by / De godloozen draeven rondomme, wanneer de snoodste van 's menschen kinderen verhoogd worden.

HET V. HOOFDSTUK.

I. Ik zag wederom een Kerk en aangezigten als te vooren / zeggende / Aanschouwt, verhoort my Heere, myn God: verlicht myne oogen, op dat ik in den dood niet en ontslaape.

II. Alsdan zag ik den PANTHER in zyne pracht en praal gedraagen van de vier onderschraagers:

III. En hy had een Godverzaakend man in zynen mond / rukkende en slingerende hem zo 't scheen by de nek.

IV. Vervolgens zag ik de Maan in zyn leste quartier.

V. Toen zag ik ook veele in het Bosch biddende / en zeggende;

VI. Om uwent wille worden wy den ganschen dag gedood; wy zyn geacht als schaapen der slagtinge.

VII. En dicht daar by zag ik een Kasteel / en aangezigten kykende door de traalyen der gevangkenisse.

VIII. En ik zag in eene hoek een bende van Krygs-officieren met Zotskappen op.

IX. En een die hen aldus in Zotskappen geleydde / zeggende / Komt nu moogen wy de Soldaaten, en 't Land ook bedriegen.

X. Dicht by hen zag ik een troep Rechtsgeleerden met Zotskappen op:

XI. En zy wierden geleyd door een Baljuw / die tot hen zeyde:

XII. Vreest niet Vrinden, de Wet is nog niet om verre; wy konnen nog dubbeld loon trekken.

XIII. Vervolgens zag ik den Burger leydende een schaare Burgers; hebbende hy een Zotskap op zyn hoofd / en zy de hunne in hunne handen.

XIV. En hy zeyde tot hen / Komt, wy zullen ons van onze opkoop bedienen.

XV. Maar zy antwoordden en zeyden / Wy vreezen dat ons goud schuym geworden is.

XVI. Daar aan quamen de Geestelyken / geleyd door een Doctor van 't Collegie in zyn Priesterlyk gewaad:

XVII. Zeggende tot de uytzinnige Geestelyken / die ook met Zotskappen op hunne hoofden hem navolgden /

XVIII. Wy hebben de Sekten en veele gezindheden t'ondergebragt, en nu moogen wy onze dubbelde inkomsten en tienden gerustelyk genieten.

XIX. En ik zag Philanax met zyne Vrinden in een hoek staande / alwaar hy door den PANTHER vrindelyk aangezocht wierdt om zich met hem te vereenigen.

XX. Na beneden zag ik weder een Stad / met dit opschrift boven haare Courens / Verwarringe, verwarringe, verwarringe.

XXI. En ik zag Christus als te vooren zittende in de wolken op zynen Throon / en een stemme van hem voortkomende / zeggende / Ziet ik staa aan de deure.

HET VI. HOOFDSTUK.

I. En ik zag wederom een Kerk als te vooren / en aangezigten / zeggende / Kom Heere Jesu.

II. En ik zag nu Christus op zynen Throon zittende met een gespannen boog in zyne hand; en een pyl in de kerf gezet; waar van hy een kooker vol by hem had.

III. En ik zag hem in groote menigte daar van neerschieten op de inwoonders der Aarde.

IV. En deeze woorden quamen door de wolken:

V. Ziet, ik kome haastelyk, ende myne loon is met my.

VI. En eerst zag ik dat'er een pyl door des PANTHERS hoofd geschooten wierd / en dat hy neer viel van zyne onderschraagers;

VII. Hebbende zyne vier beenen gebroken / zo dat hy nooit weer kon opstaan.

VIII. En uyt zynen mond quam een stemme voort / zeggende:

IX. Hy

IX. Hy zal den hairigen schedel des genen verslaan, die in zyne schulden wandelt.

X. En ik zag dat de Maan gansch uyt was.

XI. En ik zag nevens den PANTHER den Krygsman leggen / zynde zyne Hertogs hoed een endweegs van hem in de slyk gevallen.

XII. En door zynen arm was een pyl geschooten / zo dat zyne arm en zyn zwaerd gebroken waaren.

XIII. En uyt zynen mond gingen deeze woorden: Alle instrument dat tegen Sion bereyd wordt, en zal niet gelukken.

XIV. En zyn Wyf / waarom hy Christus verlaaten had / zag ik door een Pestpyl neven hem gedood leggen.

XV. En aan de andere zyde van den PANTHER zag ik den Rechtsgeleerde op de grond leggen; zynde zyne tabbaarden van zyn lyf gescheurd;

XVI. Zyne Graaven muts lag ter aarde; en boven zyn hoofd had hy een gebroken boekekas / waar op de Statuyt-boeken stonden / gelyk als / Rastol, Poulton, Dalton, Littleton en veele andere.

XVII. En die tuymelden van boven neer op den Rechtsgeleerden / en braken hem 't hoofd aan stukken.

XVIII. En hy zeyde / Hy vangt de Wyzen in hunne arglistigheyd.

XIX. En zyne Ossen / waarom hy Christus verliet / wierden weggedreeven / van de Verbeurdmaakers.

XX. Niet verre van hem lag de Burger in de drek;

XXI. Zonder rok / keten / of Barons muts / hebbende een slecht verscheurd zwart kleed en mantel aan;

XXII. En een ledige Beurs in zyne hand / met een pyl daar door geschooten /

XXIII. En hy zeyde / Ik ben een Ezel geweest tusschen twee pakken.

XXIV. En zyne Akker nevens hem stondt in de brand / zynde met een vlammende pyl doorschooten.

XXV. Tegen hem over lag de Geestelyke op zyn aangezigt / met een pyl door zynen rug geschooten;

XXVI. En dit opschrift op den pyl / Uw verderf is uyt u zelven.

XXVII. En de Wereldkloot rolde van hem / hoewel hy met beyde zyne handen daar na reykte.

XXVIII. En de drie Kerken tuymelden van zyne rug en schouders.

XXIX. En een stemme ging van hem voort / Helaas Babylon is gevallen, zy is gevallen, helaas!

XXX. Toen zag ik van des PANTHERS verderf wegloopen /

XXXI. De Soldaaten / de Burgers / de Rechtsgeleerden / en de Geestelyken / die zich alle over de verheffinge des PANTHERS verheugd hadden.

XXXII. Elk uytroepende / Om dat wy aan haare zonden gemeynschap gehad hebben, zo moeten wy van haare plaagen ontfangen.

XXXIII. Daar op wierden de pylen heel dicht in hunne ruggen geschooten / wanneer zy scheenen weg te loopen.

XXXIV. Ja Philanax en zyne Vrinden ontvlooden de gemeene elende niet.

 XXXV. Toen

XXXV. Toen aanschouwde ik het arm Volk uyt de Bosschen en Hoolen der Rotsen te voorschyn komen.

XXXVI. En de deure der gevangkenisse wierden geopend / en uyt hunne monden quamen stemmen voort /

XXXVII. Zeggende / De Heere regeert, de Aarde verheuge haar:

XXXVIII. Als doen zag ik de Stad in de brand / en deeze vloogden daar neven.

XXXIX. Deeze myne vyanden die niet en hebben gewild dat ik over haar Koning zoude zyn, brengt hier, ende slaatse hier voor my dood.

XL. En hy verbrandde hunne Stad met vuur.

BRIEF
Des
AUTHEURS
Aan
Mr. JOHN ROGERS.

MYN HEER,

Emeenschap in den geest veroorzaakt een naauwer verbindtenisse dan eenige vleeschelyke bequaamheyd kan te wege brengen; en hoewel U moogelyk myn persoon of naam onbekend is, wanneer U deeze zal voorkomen, zo hoop ik nochtans (door genade) dat ik naar myn geringe maate beneffens U van een en de zelfde geest deelagtig ben. Want sederd dat onze waarde Vriend Mr. Feak is van ons genomen geweest, zo ben ik, God zy gelooft, zeer ververscht geweest in mynen geest, door uwe bedieninge op een ydere dag des Heeren, en ook op verscheydene andere tyden en plaatsen, waar voor de Heere uwen arbeyd der liefde beloone.

Maar om u een weynig voldoening te geeven wie ik ben, die u aldus lastig valle, zo gelieft te weeten dat ik in Wales woone, en dat ik het voordeel geniet van de bedieninge van Mr. Morgan Lloyd te Wrexham, en Mr. Nevet te Oswestry (hoewel ik my niet in de gemeenschap van een

een van beyde die Kerken heb begeeven) maar wanneer ik weer t'huys kome, hoop ik, zo 't den Heere belieft, my te vereenigen met die waar toe ik geschikt ben. En alzo ik door eenige verrichtinge, sederd het begin der zeste Maand des voorseden Jaars ben opgehouden geweest, zo heb ik myn verblyf te Londen gehad, hebbende getragt sederd de zittinge van het laaste Parlement eenige orders te verkrygen, tot onderstand van 't verlies myner middelen in Virginia in 't Jaar 1643. om myne getrouwigheyd jegens deeze Republyk, op dat ik (hebbende een Commissaris geweest in alle de Oorlogen) eenig ampt mogt bekomen tot welstand van 't Gemeen, en myn eygen onderhoud. Wat toe ook al eenige vlyt was aangewend van eenige goede Vrinden in 't Parlements huys, en de zaaken scheenen voor my op een goeden voet te staan; wanneer die ongelukkige en verraaderlyke ontbindinge der Regeering zo schielyk opquam. Hier door wierdt myne wensch gestuyt; en dewyl'er een andere magt te voorschyn quam, zo ving ik myn verzoek weer aan daar 't was blyven steeken: en ik was in groote bitterheyd des geestes van den 12de der 10de Maand, (dien droevigen dag) tot op den 28. der zelve Maand; niet om eenige zaak, (God is myn getuyge) die my zelven betrefte; maar om dat ik de trouwloosheyd van eenigen, en dat ook voornaame mannen, aanschouwde; en ziende de hoope van zeer vroome lieden te leurgesteld, zo wierd ik daar door ziek, ja schier uytzinnig van toorn en zwaarmoedigheyd, en geraakte alzo in een zeer laagen staat.

Maar waarlyk op de 28ste dag des morgens met het aanbreeken van den dag, zonder dat ik zeker weet of ik sliep, dan of ik waakte, zo wierdt de somme van dit nevengaande aan myne gedachten vertoond. De soort of de naam van 't Beest was my onbekend, tot dat ik Plinius eens doorzag, alwaar ik bevond dat de *Panther* het vertoonde zinnebeeld was; slaande op den Heer Protectors opkomst uyt het duyster, gelyk als des Panthers in de Woestyne. De Listigheyd van het Beest om zynen roof te verkrygen door zyne schoonheyd en bevalligheyd, en niet te min de verberging van zyn hoofd, scheen my te betoonen de aanvalligheyd van dien man in al zyne ommegang: En zyne listigheyd in 't verbergen van zyn hoofd tot dat de roof binnen zyn bereyk was, verbeeldde, myns bedunkens, hem en zyne aanslagen volkomentlyk; want hy door zyne list zynen roof bekomen hebbende, zo deed het my vastelyk oordeelen, dat hy 't most weezen.

De

De vier mannen achtte ik dat de vier wereldlyke belangen van Engeland moeten zyn; want die van hunne getrouwheyd afwykende, zo is 't maar billyk dat zy met Ulysses gezellen in beesten zouden veranderen. De bequaamheyd van elk beest, dacht my in myne overpeynzinge van dit gezigt, of verbeeldinge, of droom, dat volkomen op een yder van hen paste.

Dat zy hen zelven en hunne magt aan den Panther overgaven, hebben wy ten vollen vervuld gezien; en nu neemen zy van hen zelven magt, maar niet door God: en waarlyk myn gemoed zegt my dat het hen nog een wyl tyds zal toegelaaten worden om anderen te verongelyken: maar wanneer hun vermaak op 't hoogst is, en zy van allen zo wel binnen als buytens lands toegejuychd en gepreezen worden (zo zy meenen) dan is hun verderf naby.

En waarlyk 't komt my te vooren, dat de eerste opstand zyn aanvang neemt in 't jaar 1651; de volkomene uytspatting stel ik in 1652; de aanvaardinge van 't belang van anderen in 1653; zyne triomf over de genietinge daar van in 1654; zyne tirannische handeling daar mede in 1655: En zyn geheele verdelging in 1656.

Ik heb sederd eenige gedachten gehad over de woorden van *Hosea.* 5. 7. daar Mr. Cockam over predikte, *De Nieuwe Maan zal haar verteeren met haare deelen*; en dat alzo de zes Afdeelingen zes maanden zouden zyn. Maar myne begeerte is om te wachten, en te zien wat de zin Gods in deeze zaak is: Want *Hy die te komen staat zal komen, ende niet vertoeven; het gezigte zal tot eenen bestemden tyd zyn*; en dan, gelyk gy dikwils van 's Heeren wege aangenaamlyk hebt gezegt, *zal hy gelyk een ree komen over de bergen van Bether.* Allelujah.

Myn Heer, het verlies myner goederen, en gebrek van vergoedinge of eenige bedieninge (hoewel 't waar is dat my onder deeze Regeering iets is aangebooden geweest, maar ik durf 't niet aanvaarden) heeft my buyten vermoogen gesteld om het te doen drukken, en alzo tot een algemeene waarschouwing voor de gansche werreld te laaten uytgaan. Want ik acht dat het zo wel mag dienstig weezen voor anderen, als voor Engelschen, zo wel voor Krygsvolk als Christenen, en zo wel voor Armen van allerley plaatsen, als voor de Grooten. En indien iemand de moeite wil doen om het af te teykenen voor een Plaatsnyder, ik geloof dat hem zyn arbeyd wel betaald zal worden; en ik houd het wel met myn [illegible] erkennen, waar van deeze myne brief tot getuyge kan verstrek-

ſtrekken. Indien 't U geliefſt, om het aan iemand te vertoonen; of zo gy 't dienſtig oordeeld om'er iets af of by te doen, ik zal U gunſt met blydſchap aanneemen.

Myn Heer, ik neem de ſtoutheyt om uwe ernſtige gedachten met deeze afgebrokene, en onopgepronkte ſtukken moeijelijk te vallen: maar indien gy oordeelt datze van den Heere zyn, en dat zy moogen dienſtig weezen om iemand te waarſchouwen, of te bekeeren; zo beveel ikze ganſchelyk aan U en de zegen des Heeren; beloovende u dat indien gyze door eenen Schilder wilt laaten afteykenen, terwyl ik nog in de Stad ben, 't welk miſſchien nog ontrent een week zal duuren; dat ik hem zo behulpzaam zal zyn als 't moogelyk is, om hem de denkbeelden daar van te geeven, zo als zy nog verſch op myn gemoed zyn gedrukt, en, gelyk ik waarlyk geloof, te zyner tyd zullen vervuld worden.

O Bid, myn Heer, voor uwen armen, en zwakken vrind, op dat hy in den dag der beproevinge niet en mag bezwyken; maar dat Ik en Gy, en alle Heyligen ſtandvaſtig moogen blyven, tot dat de Heere komt en zegt, *Wel goede en getrouwe dienſtknegten, gaat in in de Vreugde uws Heeren.*

Dat nu de God der Genade en Heerlykheyd alle uwe nooddruftigheden overvloedig mag vervullen, door Jeſus Chriſtus, zal altoos het gebed zyn.

Myn Heer

Uyt myn Herberg in de Vliegende Poſt in White Fryers. London den 7 van Lentemaand. 1654.

Van U waarlyk liefhebbende Vrind en Dienaar in den Heere om zyns werks wille.

Owen Leoyd.

E Y N D E.

